Regd No. 3313

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౭ ● హైదరాబాదు దక్కన్ ● చిత్రభాను ఫాల్గుణ బ॥ ౧౧ (౨౭-౬-౧౩౫౨ఫ) గురువారము ● సంచిక ౭౦

మాగ్రంథాలు

గోలకొండ పత్రికాలయం

హిందువుల పండుగలు

మరల అచ్చుకాదు.

గోలకొండ పత్రికాలయం

యుద్ధ వార్తలు

టూనీసియా

బర్మా

చైనా

పసిఫిక్ ప్రదేశము

మార్చి ౩౦వ తేది వార్తలు

విశేషములు

ప్రకటన

మహారాజ మహారాజాయత్ అక్బారీ సర్కారు ఆలీ

నవాబ్ సాలార్ జంగ్ బహద్దూర్.

ధర్మానుపై విమర్శ

కరాచిలో విద్యుచ్ఛక్తితో మనోరోగచికిత్స

సత్యమూర్తిగారు స్వర్గతులగుట

అమెరికాలో ఇండియా ఒడంబడికకై ఆలోచన

కమ్యూనిజం ప్రచారమునకై రష్యా శ్రద్ధలేదు

డెయిలీ హెరాల్డు'లో ఒక వ్యాసములో వివరణ

గోలకొండపత్రిక

చిత్రభాను సం॥ర ఫాల్గుణ బ॥ ౧౧ గురువారము

సమాలోచక సంఘాలు.

గతవారము హైదరాబాదుప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ సమాలోచక సంఘాలను ఏర్పాటుచేసి అందు అధికారులు అనధికారులు అయిన సభ్యుల పేరులేవో ప్రకటించిరి. ఆప్రకటనలోని విశిష్టతలను గురించి చర్చించుటకుముందుగా ఈ సమాలోచక సంఘాలేటివో కొంచెం పునస్స్మరణము చేయుదము. హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు ఎన్నో దశాబ్దాలతర్వాత కాస్త కదలిరి. ప్రజలకు ఏదోయొక రూపముకల రాజకీయ ప్రభుత్వ పద్ధతిని ప్రసాదింతము అని అనుకొనిరి. దానికిగాను తమకు నచ్చిన ఆలోచన చెప్పే ఒక ఉపసంఘాన్ని స్థాపించిరి. అందు ౭ మంది సభ్యులు. ఒకరికి ఓటులేదట. అందుచేత అయిదే అనుకొందము. వారిలో మతమువారీగా అయితే ముగ్గురుముస్లిములు ఇద్దరు హిందువులు. అధికారరీత్యా చూచితే ఇద్దరు అధికారులు ముగ్గురు అనధికారులు కావున అనధికారులే యెక్కువకదా అని అన్నారు. ఇది బాగున్నది. అనధికారులలో హిందువులే ఎక్కువకదా అన్నారు. ఇంకా బాగుంది. అందులోను దాని అధ్యక్షుడు బాగా సంపాదించే హిందూ వకీలుకదా అని తెలిపిరి. మరీ బాగుంది. తుదకక్కడ తేనేమి రాజ్యాంగసంస్కరణములు అనేటివి బయటపడెను. సలహాచెప్పే పెద్దలువ్రాసిన నివేదిక ఒక రూపముతో నుండెను. దానిలో మరల మార్పులుచేసి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. దానిలో "ఇస్లామియా రాజ్యము" అన్నట్టి విశిష్టతతోను మరికొన్ని అట్టి మార్పులతోను మ. ఘ. వ నిజాం గారు ఫర్మానును ప్రకాశమానముచేసిరి. ఈవిధముగా మూడు అంతస్థులలో ఈ సంస్కరణములు తిరిగి బయటపడెను. ప్రభువుగారి ఫర్మాను ౧౭ జూలై ౧౯౩౯ నాడువచ్చెను. ఇప్పుడు ౧ఏప్రెల్ ౧౯౪౩! అనగా ౪ ఏండ్లు ఇక రెండునూనాలతో పూర్తి కానున్నవి నాలుగేండ్ల కాలము నాటికి సలహాసంఘాలకు ముక్కుమొగము ఏర్పడింది అనగా ఇదే మొదటి మెట్టు. ఇంకా కావలసినట్టివి శాసనసభ, స్థానికపరిపాలన, జిల్లాబోర్డులు, మునిసిపాలిటీలు, లోకల్ కమిటీలు, కంటోన్మెంటు బోర్డులు, పంచాయతీలు, హైదరాబాదు కార్పొరేషన్, అనునట్టివి. ఇవన్నీ కార్యరూపం దాల్చేవరకు మరి ౧౦ ఏండ్లు పట్టవచ్చును. అయినా తొందరలేదు ఇంకా రాలేదు, ఇంకా రాలేదేమిఅని తొందరపడేవారు కొందరున్నారు అయితే వారికెందుకంతతొందర. ఏమిలేకున్నచోట ఏదో ఉందికదా అని వారి అల్పసంతుష్టి. అది ఉన్నా ఒకటే లేకున్నా ఒకటే అని భావించేవారున్నారు. కాదు, పూర్వస్థితియే బాగుండ, రానున్నస్థితి మతవర్గాలకలహాలకు దారితీయును. కావున రాజ్యాంగ సంస్కరణములు మంచివికావు వాటిని బహిష్కరించవలసినది అని వాదించేవారున్నూ ఉన్నారు. పుర్రెకొకబుద్ధి. అందరినోళ్లను గప్చిప్ [illegible] దాని వారసునికాని కట్టివేయజాలదుకదా!

రాజ్యాంగ సంస్కరణము వెలువడినానాడు ఎక్స్ట్రార్డినరీ గెజెటు గా నున్నట్టి ప్రభుత్వ ప్రకటన [illegible] ఇంగ్లీషులో వెలువరించబడెను. అందు సమాలోచక సంఘాలను గూర్చి ఇట్లువ్రాసిరి.

"ఏక మంత్రిశాఖలలో మంత్రులకు ఆలోచన చెప్పుటకుగాను శాసననిర్మిత సమాలోచన సమితులు (Statutory advisory committees) ఏర్పాటు చేయబడును. వ్యయం వద్దులను గూర్చి చర్చలుచేసి ప్రభుత్వమువారికిసూచించుటకు ఈ సమితులకు అధికారముండును. ఈ సమితులలో అధికారసభ్యులును అధికారేతర సభ్యులున్నూ ఎల్లప్పటికిన్ని సరిసమాన సంఖ్యలో నుండురు ఈ సమితుల సభ్యులే సాధారణముగా శాసనసభా సభ్యులై యుందురు."

పైవిషయాలను మ. ఘ. వ, నిజాం గారు అంగీకరించుచు ఈవిధముగా సెలవిచ్చిరి- "నా ప్రభుత్వమంత్రులు సమాలోచక సంఘాలిచ్చు ఆలోచనలపై తగిన శ్రద్ధ (Due regard) వహింపవలెను. వారి సలహాతో భిన్నించినచో తమ అభిప్రాయముతో ప్రధానామాత్యునికి మంత్రిసభలో తెలుపుకోవలెను. అతను కావలిస్తే పునరాలోచనకై సమాలోచక సంఘాన్ని కోరవచ్చును" అయితే యిందు రెండు సందేహాలు కలుగుచున్నవి. ప్రధాన మంత్రి సలహా సంఘానికి పునరాలోచనకై పంపవలసిన బాధ్యతలేదు. ఆవిషయముపై అది ఆ [illegible] యుండును. దయతలచి అతడు పునరాలోచనకు పంపునమనుకొందము- సమాలోచక సంఘమువారు బాగా చర్చచేసి ఒక నిశ్చితాభిప్రాయానికి వచ్చినతర్వాత మంత్రిగారు తిరుగ పంపినారుకదా అని అంతలోనే తమ అభిప్రాయాన్ని మార్చుకొందురా? అంతతొందరగా అభిప్రాయాలను మార్చుకొనే సభ్యులను స్థిరబుద్ధికలదని ప్రజలకెట్లు నమ్మకము కలుగును ఒకవేళ వారు పునరాలోచనలోకూడా మేము మొదటే అభిప్రాయం ఇచ్చినామో దానినే మరల స్థిరపరచుచున్నాము అని వారున్నూ మంత్రిసభకు అదేపను తిరుగగొట్టితే యేమౌతుంది? ఏమౌతుందో రాజ్యాంగ సంస్కరణములో తెలుపలేదు. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారియిష్టము అని అర్థము చేసుకొనవలెను. సమాలోచక సంఘమువారి తీర్మానానికి విరుద్ధముగా శాఖామంత్రికాని, ప్రధానమంత్రికాని ఆచరించినచో అప్పుడు సమాలోచకసంఘము ఏమి చేయును? ఇప్పుడు సమాలోచక సంఘాలలోనికి ప్రభుత్వమువారిచే పసందుచేయబడి పరుగొనబడినసభ్యులు ఈవిషయాన్ని గమనించినారో లేదో! వారికి ఆత్మగౌరవము నిలబెట్టుకొనవలెనను ధీమంతముంటే బహుశా సభ్యత్వమును వదలుకొందురు. లేదా ఏది యెట్లుపోతేయేమి మూడేండ్లపాటు సభ్యులముగా గట్టిగా కూర్చున్నాము అని [illegible] పడవచ్చును. వారిని అడిగేవారెవరున్నారు! వారెవ్వరి ప్రతినిధులుకదు! కావున వారి సలహాకెంత విలువయుండునో స్పష్టముగాలేదు. వారిసలహాను మంత్రి ఒప్పుకొనతీరవలెను అని శాసించియుంటే దానికేమైనా విలువయుండును.

మరి యీ సమాలోచనము చెప్పే పెద్దమనుష్యులేకదా శాసనసభలోను ఉండగలవారు అట్టిచో వీరే ప్రధానశాసనకర్తలగుదురు ఎందుకంటే వి[illegible] ఎక్కువగా నుండును.

౧౭ జూలై ౧౯౩౯ నాడు హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు ఆర్యసమాజము వారి కష్టాలను గురించి ఒక సమాధాన ప్రకటనచేసిరి. అందు మతవిషయములను విచారించుటకు హిందూ ముస్లిం మతములకుగాను రెండు సలహా సంఘాలను ఏర్పాటు చేయుచున్నామనియు అందు అధికారులు అనధికారులు సమాన సంఖ్యలో నుందురనియు, రాష్ట్రములోని రెండు పెద్ద సంఘాల (అనగా హిందూ ముస్లిముల) సభ్యులు సమాన సంఖ్యలో నుందురనియు ప్రకటించిరి.

పై వాటిని దృష్టిలో నుంచుకొని ఇప్పుడు ప్రభుత్వము వారు ఏర్పాటుచేసిన సమాలోచక సంఘాలెట్టి రీతిగా నుండునో ముందు ఆలోచింతము.

ప్రకటన

"దశమాంధ్ర మహాసభ అధ్యక్షతకు ఎవ్వరు తగుదురు." అను విషయమై ఎవ్వరికినచ్చిన వారిని గురించి వారు పెద్దగా వ్రాసి సరిపడనివారిని దూషించి వ్రాసి పంపుచున్నారు- మేమూ చర్చలను వేయుటలేదు. కావున వ్రాయువారెవ్వరు శ్రమపడనవసరములేదు- గో. ప- సం.

సికింద్రాబాదులో అల్లరులు

మార్చి ౨౮వ తారీకురాత్రి సికింద్రాబాదులో [illegible]

[illegible]

[ఆ-ప్రె]

...

మ ఘ వ నిజాం ప్రభుత్వవు [illegible]

...

[illegible] ఏప్రెల్ ౧౧ నుండి ౧౧ తేదివరకు జరుగును.

...

నిజాం రాష్ట్ర శ్రీవైష్ణవ శాఖా సంఘ స్థాపన

నిజాంరాష్ట్ర శ్రీ వైష్ణవసంఘ [illegible] హైదరాబాదు నుండి [illegible] శ్రీ [illegible] శ్రీ వైష్ణవ [illegible]

విజ్ఞానవర్ధని

● **మాటకుమాట**

[illegible]

● **అపూర్వమైన నజరానా**

[illegible]

● **జైలే జై!**

[illegible]

ఆంధ్రమహాసభ హైదరాబాదు జిల్లా జనసంఘము

[illegible] శ్రీయుత శ్రీ [illegible] రెడ్డి గారి గృహమందు [illegible] హైదరాబాదు జిల్లా [illegible] సికింద్రాబాదు [illegible]

[illegible]

హైదరాబాదుజిల్లా సంఘకార్య సమితి [illegible]

[illegible]

[illegible] మార్చి ౧౯౪౩ హైదరాబాదు [illegible]

[illegible]

...

[illegible]

...

[illegible]

సదాశివపేట

[స్వ-వి]

శ్రీశివరాంగారి స్మృతి

[illegible]

వీరశైవులు

[illegible]

ఓరుగల్లు జిల్లానంఘము

కార్యకారిణీ సమావేశము.

[ప్రత్యేక విలేఖరి]

హన్మకొండ, మార్చి ...

[illegible]

2 4-43 [illegible] వరంగల్ [illegible]

[illegible]

ఆర్యసమాజము - నిజామాబాదు

[illegible]

సహసభ విశేషములు

[illegible]

ఆంధ్రమహాసభ స్థాయి సంఘ అనుబంధ ప్రకటన

భువనగిరి పట్టణకమిటీ సభ్యులు

[illegible]

పీరపల్లిగ్రామకమిటీ సభ్యులు

[illegible]

[illegible] కమిటీ సభ్యులు

[illegible]

పాఖాల (నర్సంపేట) తాలూకా సంఘ సభ్యులు

[illegible]

ఆర్యసమాజము వరంగల్

[illegible]

మంత్రి,
ఆర్యసమాజము, వరంగల్.

[illegible]

వరప్రసాదము

[illegible]

మేనేజరు-ఢిల్లీదవాఖాన
హైదరాబాదు-దక్కన

సెంట్రల్ బాంక్ ఆఫ్ యిండియా లిమిటెడ్.

1948 సంవత్సరపు 5 o/o డిపాజిట్ [illegible]

(1) సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ వారు 1948 [illegible]

(2) [illegible] రు. 100 [illegible]

(3) [illegible]

(4) [illegible] 2 1/2 [illegible]

(5) [illegible]

(6) [illegible] 2 1/2 [illegible]

(7) [illegible]

హైదరాబాదు-దక్కన్ — [illegible]

[illegible]

యుద్ధానంతరము వాణిజ్యస్థితి

భారతదేశములో

బ్రిటనుకిడంబడిక అవసరము

[illegible]

వర్ణాంతర వైదిక వివాహము

[illegible]

యుద్ధములో భారతదేశ స్థితి

(ప్రొఫెసర్ కె. టి. షాగారి విమర్శ)

[illegible] లో మార్చి—అనెకతారీఖు [illegible] ప్రొఫెసర్ కె.టి. షాగారు [illegible] దలచినచో భారతము [illegible] యుద్ధా [illegible] ఉపన్యాసము చేసిరి [illegible] తెలిపిరి.

"యుద్ధ [illegible] భారతదేశము [illegible]"

[illegible]

యుద్ధానంతర వ్యవస్థను గూర్చి చర్చిలు గారి సూచనలు

[illegible]

[illegible]

చందా వివరాలు

గోలకొండపత్రిక

Golkonda Patrika

6

The only popular paper that reaches the masses in the Dominions

Best Medium For Advertisement

Volu 17 — No 90 | Published on every Monday and Thursday Hyderabad Dn | —194

కాంగ్రెసుపై దోషారోపణము

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటన

[illegible]

కాంగ్రెసుపై ప్రభుత్వారోపణాలు

"మాంచెస్టర్ గార్డియన్"

[illegible]

సెలవు

రాబోవు సోమవారము ఉగాది పండుగ అగుటచే ఆనాటి సంచిక వెలువడదు. మరల గురువారము సంచిక వెలువడును. (గో.స.మే.)

ఇండియా ఆశ్రయముతో రాజ్యాంగ సమస్యలు

[illegible]

ఇండియాకు రాజ్యాంగ మిత్రుని ఆగమనము

[illegible]

బెంగాలు ఎన్నికలలో ముస్లింలీగు విజయములు

[illegible]